

Over het noodzakelijkheids criterium

Het gedachtegoed van de belastingdienst, zoals verwoord in de nota "Aan het werk met de werkkostenregeling" biedt ruimte om in de huidige tijd, waarin veel verandert en waarin de dingen snel veranderen, mee te gaan met deze ontwikkelingen. Ook biedt het de werkgever de ruimte om een afweging te maken tussen noodzakelijk te maken kosten voor voorzieningen en verstrekkingen (noodzakelijkheids criterium) en kosten die een rol spelen in het boeien en binden van zijn medewerkers. Laatstgenoemde kosten kunnen dan weer wel vallen onder de vrije ruimte van de werkkostenregeling.

Over mogelijke aanpassingen in de regeling

Met het oog op het noodzakelijkheids criterium moeten oude overzichten van kostensoorten opnieuw worden beoordeeld. Ten behoeve van de Veiligheidsregio's wordt voor onderstaande voorzieningen/verstrekkingen in het licht van dit principe aandacht gevraagd.

- Verhuiskosten. Binnen de Veiligheidsregio's is een groot aantal medewerker op piket gesteld (consignatie). Deze medewerkers zijn verplicht om op een zodanige afstand van het werk te (gaan) wonen dat zij bij een oproep binnen een daarvoor gestelde tijd op de plaats incident/andere plaats aanwezig kunnen zijn. Voor deze medewerkers geldt een verhuisplicht als zij niet aan dit afstand/tijd-criterium voldoen. In zo'n situatie zou de vergoeding van de verhuiskosten onder het noodzakelijkheidsbeginsel dienen te vallen.
- Werkkleding. Werkkleding heeft een functie in het kader van de veiligheid (persoonlijke beschermingsmiddelen), de herkenbaarheid en de representativiteit. Als werkkleding dient om de veiligheid te bewerkstelligen staat het noodzakelijkheids criterium buiten discussie. Dat geldt ook voor werkkleding die de herkenbaarheid door burgers en andere hulpverleners bewerkstelligt. Ook in die vorm zal de werkkleding onder het noodzakelijkheids criterium vallen. Herkenbaarheid en representativiteit gaan voor een groot deel samen. Waar dit niet het geval is zal uit de toepassing van het noodzakelijkheids criterium in de praktijk moeten blijken wanneer en in welke mate het noodzakelijkheids criterium van toepassing is.
- Vrijwillige brandweer. Leden van de vrijwillige brandweer ontvangen een jaarvergoeding en een vergoeding voor de uren (opleiding/oefening en uitrukuren) die zij voor de brandweer maken. Onder het huidige fiscale regiem wordt een bedrag van € 136,- per jaar en een bedrag van € 2,- per activiteit onbelast uitgekeerd. Hierover zijn in het verleden afspraken gemaakt met het Ministerie van Financiën, welke afspraken vervallen zodra gebruik gemaakt wordt van de werkkostenregeling. Deze fiscale vrijstelling dient ter dekking van kleine kosten. Uit een quick scan naar deze kleine onkosten (zie hierna) is gebleken dat ook onder het regiem van de nieuwe regeling (noodzakelijkheidsbeginsel) bepaalde kosten onbelast kunnen blijven. Hoewel dit niet voor elke vrijwilliger hetzelfde resultaat zal opleveren, kan wel worden ingeschat dat de nieuwe regeling, gemiddeld, niet nadelig uitpakt voor de vrijwilliger of voor de veiligheidsregio. Het is in het belang van voldoende instroom van vrijwilligers dat de onkosten goed worden geregeld en dat de inzet en toewijding van degenen die zich vrijwillig inzetten voor een maatschappelijk taak worden gefaciliteerd. Daarbij hoort dat ook dat de vrijwilliger niet met kosten blijft zitten. Om die reden zullen zo mogelijk over de kosten die genoemd zijn in de quick scan, nog afspraken met de belastinginspecteur gemaakt worden.

Quick scan naar de mogelijkheden van het noodzakelijkheidsbeginsel bij de vrijwilligers.

De huidige regeling (€ 136,- per jaar en € 2,- per activiteit die buiten de loonheffing blijft) is bedoeld om de volgende kosten af te dekken:

- elektriciteit/verwarming,
- studiemateriaal,
- bijwonen recepties, verenigingsavonden,
- reiskosten voor oefenavonden, bij uitrukken en voor opleidingen
- kosten voor reiniging en vervanging kleding.

In de nieuwe regeling is het aan de werkgevers om te bepalen welke kosten reëel zijn en welke kosten hij wil vergoeden.

Vervolgens kan - voor zover het kosten betreft die niet worden vergoed - een gemiddelde van de kosten worden bepaald, op basis waarvan mogelijk opnieuw een afspraak gemaakt kan worden met de belastinginspecteur tegen het licht van het noodzakelijkheidsbeginsel.

Onderstaand zijn de volgende kosten meegenomen:

- reiskosten
- representatiekosten
- kosten voor studie
- kosten voor sport/fitness
- kosten voor gebruik internet en telefonie
- kosten voor kleding/bewassing

Deze kosten zijn in onderstaande berekening meegenomen omdat vrijwilligers enerzijds te vergelijken zijn met werknemers (zij komen op om werk te verrichten en worden daarvoor betaald), anderzijds doen zij dit vrijwilliger (er is geen opkomstplicht) om een bijdrage te leveren aan de maatschappij, welke bijdrage niet zonder persoonlijk risico is.

Het is werkgevers er daarom veel aan gelegen dat die inzet en toewijding wordt gefaciliteerd. Daarbij hoort dat ook dat de vrijwilliger niet met kosten blijft zitten.

Nadere uitwerking bij wijze van voorbeeld:

- o Uitgegaan is van een vrijwilliger die 40 maal per jaar een oefenavond bezoekt en aan 40 uitrukken deelneemt. Stel hij woont (gemiddeld) op 1 km. Afstand. Aan noodzakelijk te maken reiskosten betekent dit $80 \times 2 \text{ (km)} \times 0,19 = \text{€ } 30,40$ per jaar.
- o Stel de vrijwilliger bezoekt 2 maal per jaar een korpsavond waarbij representatiekosten (kleine attentie vanwege een jubileum, afscheid), worden gemaakt. Stel gemiddelde kosten op **€ 20,- per jaar**.
- o De gemiddelde vrijwilliger zal regelmatig een opleiding/cursus volgen waarbij het reëel is dat er enig studiemateriaal, wordt aangeschaft. Als kostencomponent voor dit studiemateriaal wordt uitgegaan van **€ 15,- per jaar**.
- o De vrijwilliger zal daarnaast voor het afronden van de opleiding aan thuisstudie doen. Stel daarbij een kleine vergoeding voor elektriciteit en verwarmingskosten van **€ 30,- per jaar**.
- o De vrijwilliger valt onder de verplichtingen van het PPMO. Hij is daarnaast verplicht om - gedurende zijn hele vrijwilligerschap - te werken aan zijn fysieke conditie. Voor de aanschaf van een abonnement op een sportschool wordt uitgegaan van een bedrag van **€ 140,- per jaar**.
- o Vrijwilligers ontvangen wel een pager, maar geen aparte telefoon. Niettemin hebben vrijwilligers onderling telefonisch of mailcontact en hoort dit ook bij de onderlinge regulering van hun werkzaamheden. Als tegemoetkoming in de kosten voor internet en telefoongebruik, wordt een bedrag opgenomen van **€ 30,- per jaar**.
- o De vrijwilliger zal op de oefenavond soms wel, maar niet altijd de verstrekte uitrukkleding dragen. Hij zal ook regelmatig de oefeningen uitvoeren in eigen kleding. Ter compensatie van slijtage en ter dekking van de kosten voor bewassing wordt uitgegaan van een bedrag van **€ 40,- per jaar**.

Het totaal aan kosten is hiermee gekomen **op € 305,40**. het bovenstaande is een grove berekening.

Deze voorbeeldvrijwilliger zou in de huidige regeling (€ 136,- per jaar en € 2,- per activiteit een bedrag van € 296,00 fiscaal vrij ontvangen. Uiteraard valt deze rekensom niet voor elke vrijwilliger hetzelfde uit.

Wel valt uit deze berekening op te maken dat er in de nieuwe regeling van het Ministerie ruimte zit om een eventueel nadeel (geheel of gedeeltelijk) op te vangen. Met dit in het achterhoofd kunnen we opnieuw proberen om een standaardafpraak met de belastingdienst te maken t.a.v. de vrijwilligers.